

פרשת בא

ד בשבט
תשע"ח

ויקרא את

וקראת לשבת ענג, לקדוש ה' מקבד

גליון שבועי מענייני הפרשה

מבית מדרשו של הגאון רבי אלעזר זאב רז שליט"א

גליון מס'

106

אבן יקרה

כסא הכבוד

פעם, כשנפגשו החפץ חיים ור' מאיר שפירא מלובלין אמר לו החפץ חיים:

- פעלת דבר גדול, ובשמים שמחים מאוד במפעלך... עליך לדעת ששם, בעלמא דקשוט, זוכה כל יהודי לכבוד, לפי כמות התורה שלמד פה בעולם הזה. שם לא מכריזים "ברוך הבא ר' יעקב!" - אלא "ברוך הבא לומד מסכת ברכות!"

שם, בגנזי מרומים, קבועים כסאות כבוד בשביל לומדי התורה, ועל כל כסא חרות שמה של מסכת זו או אחרת, ובעולם הבא יושב כל אחד על כסא המסכת שלמד...

ובכן, עד לא מכבר, היו שם ספסלים רבים כמעט פנויים, שכן כל לומד תורה היה פונה ללמוד רק את המסכתות שהיה רגיל בהם בנעוריו, ואילו עתה, הודות לתכניתך, הולכים ומתמלאים הכסאות והספסלים של המסכתות כולם, ומה גדולה השמחה בשמים!...

מדי יום רבבות יושבים ועוסקים בלימוד הש"ס במסגרת ה'דף היומי', כל מסכת היא כסא כבוד בשמים, ובכן, קנה לך כמה שיותר כסאות!...

ברכת שבת שלום
העורך

זמני שבת קודש

הדלקת נרות: 16.47 (לנוהגים 40 דק': 16.27)	ירושלים
צאת שבת: 17.38 רבינו תם: 18.12	
הדלקת נרות: 16.43	תל אביב
צאת שבת: 17.35 רבינו תם: 18.08	
הדלקת נרות: 16.46	באר שבע
צאת שבת: 17.38 רבינו תם: 18.12	

ברכת הלבנה מליל חמישי

משלחן גבוה

פירותיו של עקשן

בספרות התורנית הובא משל: כי שועל אחד ברח מיוחד שיענישוהו על אשר גזל מתוך בית אחד, ובברירתו הפיל עצמו ועשה עצמו מת. אח"כ הדביקוהו והשיגוהו. אמרו, כבר מת אין מה לעשות. אך כדאי לעקור לו את ה"שן" כי הוא מסוגל לשינה, אמר השני נכון, וגם שמעתי אשר "עין" של שועל מסוגל לרפואה. א"כ נעקור את עיניו, הללו התחילו לעקור לו שן, והשועל סבל מהכאב אבל התאפק ולא הראה מאומה מכאבו לבל ירגישו שהוא חי. אח"כ התחילו בעקירת עינו והוא התאפק עד מאוד סבל בסבלנות, העיקר שלא ירגישו שעודנו חי. פתאום אמר אחד העומדים שם הרי ה"פרווה" שלו מאוד חשובה ויקרה אפשר לעשות בו מעיל נאה, א"כ בואו ונפשיט את עורו, כולם ששו לקראת העצה, והשועל ששמע כן אמר עכשיו הם יתחכוהו בסכין, ואז בראותו כי כלתה אליו הרעה ניתר וקפץ ממקומו וברח. זה המשל.

והנמשל, הוא באדם, אדם עומד על דעתו ומתעקש בהחלטתו ואוּטם אוזניו משמוע דברי זולתו ולא חפץ לשנות דרכו, הגם שמזהירים אותו לבל יתעקש, כי העקשנות שלו תביאהו להפסד טוטאלי. לדוגמא, שכיר שעובד אצל בעל הבית, ומן הטבע הוא שיש לאדם שגיאות כי שגיאות מי יבין. והנה יום אחד היה הפועל בזחות הדעת ועשה דבר אשר לא לפי רוח בעל הבית. והנה בא בעל הבית וראה את מעשיו, ושאל מה זאת. והלה היתמם כאילו לא נעשה דבר. ואולם בעה"ב לא רצה לפטרו אבל חפץ שיודה או שיבטיח להתנהג כיאיות ושיתחרט וכו'. אולם הלה עמד על דעתו כבראשונה. וכך היו דין ודברים ביניהם ועדיין נשאר בעקשנותו. לבסוף החליט בעל הבית באם לא יקבל השכיר להשתנות ולהתחרט, אחת דתו, שיסלקה מן העבודה. ואז היכן ימצא עבודה מתאימה ואיכה יפרנס את בניו ואשתו. והלה היה "עקשן" ולא רצה לרדת מן העץ... היה טוב לו להוריד את הראש ולסור מעקשנותו והיה מציל את עצמו. אבל הוא לא כן עשה, ואז נסתלק מעבודתו וירד מטה מטה. כי מה גרם לו כל זאת? עקשנות!

ושלמה המלך עליו השלום אמר (משלי יד כ): "עיקש לב - לא ימצא טוב". כי אדם כזה לא יצלח. כי כעבור זמן מה, תהיה זאת לו לפוקה. כי הלא כך דרכו של עולם, אדם נמצא בין בני אדם ובוודאי מתגלע ריב או חילוקי דעות. ובאם אחד מתעקש על דעתו - עלול בסופו של דבר להפסיד. הוא חושב לנצח - ולבסוף יוצא מנוצח. וכן ב'ביתו של אדם'. הקב"ה הניח איש ואישה יחדיו וזיווגם כמ"ש (תהילים סח): "אלהים מושיב יחידים ביתה" (בבית אחד), וכשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות. וקשה שיהיה קיום בנחת ובשלום, אם יהיה שם "עקשנות". כי בכל פעם צד אחד אירע איתו איזה מחדל, והיה אם שבים ומסתדרים ומודים זה לזה ומתחרטים, וצד החוטא, מקבל על עצמו שינוי, אז שוב נחת ושלוח. אבל אם חלילה אותו צד אשר שגה, לא מוכן (האיש או האישה) להודות ולהסתדר. אז חלילה הסוף לא טוב כמ"ש עיקש לב לא ימצא טוב.

וכמו כן ב'חברת בני אדם' צריך לבל להיות "עקשן". כי אין מזה פרי טוב ואדרבה. ודבר זה יתכן גם בין אדם למקום' ברוך הוא. הנה אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, הקב"ה מבין זאת, ולא בא בטרוניא עם בריותיו. כי הוא ידע יצרינו (תהלים קג). וכן כתוב (דברים לא) כי ידעתי את יצרו. אבל יש אדם חושב וכי מה עשיתי לפני יתברך ומתעקש מחזור בתשובה. זה, לא ימצא טוב ח"ו. והקב"ה סולד מכך וכמ"ש (משלי יא, כ) "תועבת ה' עיקשי לב, ורצונו תמימי דרך". אך האיש הטוב מרכז ליבו ונכנע לפני בוראו ושב בתשובה. וכמ"ש ורצונו תמימי דרך.

ולפני כמה שנים היה בדורנו זה נשיא עיראק שאיים בנשקו החזק להילחם עם שכניו הקרובים והרחוקים. ומכל נשיאי העולם שיחרו לפתחו ובאו עימו בשיחה לחדול מדרכו. וגם איימו עליו בספינות מלחמה עצומות סביב ארצו. והיה מבטיח ומפר מבטיח ושוב מיפר באופן שיטתי ועושה היה מכולם לעג וזלזול. ומה היה סופו? ברח ושכן במדבר בבורות עם שרצים במשך כמה חודשים טובים (כמו שנעשה לנבוכדנצר מלך בבל. וד"ל) וסופו היה שתלוהו ותם הסיפור עימו. מי גרם לו כל זאת? אין זאת אלא מידה זאת העקשנות (אשר שורשה נובע מן הגאווה).

וזהו שאמרו לפרעה (שמות י, ז): "ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי וכו' הטרם תדע כי אבדה מצרים". הנה ספג עד כה שבעה מכות קשות ונשאר בעקשנותו ואיבד את כל עמו. לכן אשרי הוא מי שרך כקנה (עיין תענית כא). ואז יתקיים ברוחניות ובגשמיות.

שבת שלום ומבורך!

"אתה נכדו של רבי יוסף-חיים זוננפלד, רבה של ירושלים!", קרא הפרופסור אשר (אנדר) נהר בהתפעלות, ומיהר לארח את הרב שלמה-זלמן זוננפלד בביתו שבסטרסבור, צרפת. אחרי שיחת נימוסין קצרה אמר הפרופסור: "רצוני להכיר לך אדם שבדאי יעניין אותך", וזיק שובבות ניצת בעיניו.

השניים יצאו מן הבית ועצרו ליד אחד הבתים הסמוכים. כשהדלת נפתחה עמד שם גבר בא בימים. "הכר-נא את אורחי", אמר הפרופסור במבט שובב לבעל הבית, "האם תוכל לזהותו בלי שאומר לך את שמו?". האיש צמצם את עיניו והביט רגע קצר בפניו של האורח. לפתע ניתר ממקומו: "אתה בנה של לאה, בתו של רבי יוסף-חיים זוננפלד!", קרא בהתרגשות, "איי... איי...", דמעות ערגה צצו בזוויות עיניו. "הבה אספר לך מאורע שהייתי עד לו ואף היה לי בו חלק". וזה סיפורו של האיש:

הדבר היה בשנת תרפ"ב. בבית החולים של המיסיון האנגלי בירושלים היה מאושפז פעיל בכיר בהסתדרות העובדים. מצבו החמיר מיום ליום עד שהרופא נאלץ לומר לבני המשפחה כי אין לאל ידו לעשות מאומה. בני המשפחה התעשתו, ומיהרו לפנות אל מכרים וידידים כדי להיוועץ בהם כיצד להציל את חיי יקירם. הללו יעצו להם להעביר את החולה למרכז הרפואי 'שערי צדק', שנחשב באותם ימים לאחד הטובים בארץ.

אולם כאן התעוררה בעיה. החולה, שכעת היה חסר ישע, היה פעיל נמרץ במאבק נגד שומרי התורה והמצוות. שמו היה לצנינים בעיני היהדות החרדית שהד"ר משה וולך, מייסד המרכז הרפואי 'שערי צדק', נמנה עמה. בני המשפחה פנו אליו - מספר אותו יהודי בסטרסבור - ואני השבתי להם: "אני מכיר היטב את הד"ר וולך. העבירו אותו לשם בלי לשאול אותו מראש על כך, ובטוחני שיקבל אותו. בטיפולו המסור יש תקווה שיחלים ממחלתו". בני המשפחה החליטו כי אין להם מה להפסיד. שני סבלים גברתיים נשכרו לצורך ההעברה. הללו העמיסו את החולה על אלונקה ויצאו לדרך.

חיכיתי להם בפרוזדור 'שערי צדק', ששימש גם חדר מיון. הד"ר וולך ניגש מיד אל החולה, ערך לו בדיקה קצרה ובמהרה עמד על מצבו הקשה. הוא התעניין בהיסטוריה הרפואית של החולה, וכששמע שהיה מאושפז בבית החולים המיסיונרי, עצר את התשאול, עזב את החולה והסתגר בחדרו. עמדנו נבוכים. בני המשפחה תלו את עיניהם בי, כמי שיעץ להם להביאו לכאן בלי תיאום מראש. במוחי צץ רעיון.

מיהרתי אל הרובע היהודי בעיר העתיקה, למתחם הדירות 'בתי מחסה'. גשם שוטף ירד באותה שעה, והגעתי אל הכתובת המבוקשת רטוב עד לשד עצמותיי. נשמתי לרווחה כשהדלת נפתחה, ודמותו המאירה של רבי יוסף-חיים זוננפלד ניצבה בפתח. "רבי", אמרתי, "אני מתנצל על ההפרעה. באתי כדי לבקש את עזרתכם להצלת חולה מסכנה". שטחתי את סיפורו של בכיר ההסתדרות ותיארת את סירובו של הד"ר וולך לטפל בו. "אנא, כתבו לו מכתב המלצה כדי שייאות לטפל בחולה", ביקשתי. למרבה ההפתעה קם רבי יוסף-חיים, שכבר היה כבן שבעים וחמש שנים, סימן קמט בשולי הגמרא שבה למד וסגר אותה. הוא לבש את מעילו והודיע: "יוצאים לדרך".

נחרדתי. "חלילה לי מלהטריח את הרב. דיי לי במכתב". "זו הצלת נפש מישראל!", הרים הרב את קולו. "אין מצווה גדולה מזו. ספק אם מכתבי יועיל, מוטב שאלך בעצמי לשוחח עם הרופא". עוד בטרם הספקתי לפצות פה כבר יצא רבי יוסף-חיים מפתח הבית. דלקתי בעקבותיו. "רבי, הבה נמתין תחת אחד הגגות עד שייפסק הגשם", קראתי לעברו, אך רבי יוסף-חיים הניף את ידו בביטול והוסיף לצעוד בצעדים נמרצים. "פיקוח נפש", אמר. "כשהולכים לקיים מצוות הצלת נפשות לא נרתעים מכמה טיפות גשם".

בקושי הצלחתי אני הצעיר להדביק את קצב פסיעותיו של הרב. כשהגענו לשער יפו שכרנו כרכרה ונסענו יחד ל'שערי צדק'. רבי יוסף-חיים לא בזבז לריק את זמן הנסיעה. הוא הוציא מכיסו ספר תהילים קטן וקרא מזמורי תהילים בהשתפכות הנפש. מצוקתו של החולה נגעה לליבו כאילו היה קרוב משפחתו. כעבור כרבע שעה הגיעה הכרכרה לפתח 'שערי צדק'.

רבי יוסף-חיים קפץ מן הכרכרה וחש לעבר משרדו של הד"ר וולך. שילמתי לעגלון את שכר הנסיעה, וכאשר הגעתי אל המשרד קלטו אוזני את דבריו הנחרצים של רבי יוסף-חיים: "ממתי רופא פוסק בהלכות פיקוח נפש?! קבל את החולה לטיפול, ואחר-כך נדון בהלכות פיקוח נפש..."

למותר לציין שהרופא ציית לרב זוננפלד. וראה זה פלא: כעבור שבועיים בדיוק החלים האיש ועזב את 'שערי צדק' כשהוא הולך על רגליו, בריא ושלם. הוא לא ידע כל ימיו מי פעל במסירות רבה כל-כך להצלתו...

למדנו רבינו

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה

שתייה מכלי נטילה

שאלה: האם נכון שאין לשתות מכלי נטילה.
תשובה: בשו"ע (יו"ד סימן קטז) מבואר "שלא לשתות בכלים הצואים". ע"ש. וא"כ אם הכלי עלה בו שומן וזוהמא בודאי יש איסור בל תשקצו.

אם כלה משמרת לחתנה

שאלה: חתן שהולך עם כלתו, האם אין בזה חשש שלא ילכו יחדים, או זה עצמו מועיל לשמירה.
תשובה: אע"פ שהכלה ג"כ צריכה שימור, אעפ"כ יכולים לצאת יחדיו, וזה שומר לזה.

פת בשרית עם דג

שאלה: פת שנאפה בתנור עם בשר (ולא נגעו זב"ז), האם מותר לאכול הפת עם דג.
תשובה: מותר, כי הרי אין בו ממשות.

זמן סעודה ראשונה

תחילת הזמן

א. עיקר תחילת זמן הסעודה בליל שבת הוא בצאת הכוכבים. אולם בגלל המעלה הגדולה לקדש את השבת מוקדם ככל האפשר, הורו רבים מהפוסקים - ומכללם מרן השולחן ערוך - להקדים לקדש את השבת מבעוד יום אף לכתחילה. ורשאי לעשות כן מפלג המנחה, על ידי שיקבל קדושת שבת בתפילת ערבית מבעוד יום, להוסיף מחול על הקודש, ואחר כך יקדש ויאכל סעודת שבת מיד, שכיון שקיבל עליו קדושת שבת נחשב יום הששי כיום שבת. והנהוג בזה ראוי להחמיר ולאכול שיעור כזית לחם בזמן שהוא לילה ודאי.

ב. מי שהקדים להתפלל תפילת ערבית של שבת מבעוד יום, צריך לחזור ולקרוא קריאת שמע כשיגיע זמן צאת הכוכבים שהוא לילה ודאי, שלענין מצות קריאת שמע לא תועיל קבלת תוספת שבת כדי לקרוא מבעוד יום. ומכל מקום אין קריאה זו מעכבת את הקידוש והסעודה, וכל זמן שלא הגיע צאת הכוכבים יכול לקדש ולסעוד.

ג. יש ההחמירו שלא להתחיל בסעודה בחצי שעה הסמוכה לצאת הכוכבים, משום מצות קריאת שמע של ערבית שעדיין לא קיים. והרוצה לצאת מחשש זה יכיון בקריאת שמע שקורא מבעוד יום לשם מצות קריאת שמע של ערבית, ואז יוכל לסמוך על הסוברים שזמן קריאת שמע של ערבית מתחיל מפלג המנחה, וממילא יצא בקריאה זו ידי חובת קריאת שמע, ויכול להתחיל בסעודה. אמנם גם כשנוהג בכך צריך לחזור ולקרוא את קריאת שמע בזמן שהוא לילה ודאי, כדי לצאת ידי חובת מצות קריאת שמע לכל הדעות.

סוף הזמן

מי שלא אכל סעודת ליל שבת יאכל ביום השבת סעודה נוספת להשלים מנין של שני סעודות. וכן יעשה מי שיש לו אונס גמור שאינו יכול לאכול סעודה בליל שבת, ומכל מקום יקדש על היין בליל שבת וישתה רביעיית יין, כדי לקיים מצות קידוש שעיקר זמנו בלילה.

– זיווג הגון לאורית בת חנה –

הלכה למעשה

מתוך פסקי מרן הגר"ע יוסף זיע"א

הלכות שהיה והטמנה

א. רבותינו אסרו להעמיד קדרת תבשיל על כירה שהסיקה בגפת ועצים, אם לא שיכסה את הגחלים באפר, גזרה שמה יבוא לחתות בגחלים כדי למהר הבישול, אלא אם כן היה התבשיל מבושל כל צרכו ומצטמק ורע לו. ומכל מקום יש להתיר בזמנינו לתת תבשיל אפילו עדיין לא נתבשל כל צרכו, מערב שבת, על כירים של גז, או על פתיליה של נפט, לצורך סעודת שחרית של שבת, אף על פי שהתבשיל מצטמק ויפה לו. וטוב להניח טס של מתכת, או אזבסט להפסיק בין האש לקדרה, ועל פלאטה חשמלית של שבת יש להקל בפשיטות אף בלא הפסקת פח של מתכת וכיו"ב.

ב. תבשיל צונן שנתבשל כל צרכו מערב שבת, והניחו אותו במקרר, מותר לחממו בשבת על פלאטה חשמלית של שבת, אפילו חום שהיד סולדת בו. וכן מותר לחממו על אזבסט (או פח מתכת מנוקב) המונח על כירים של גז, ובלבד שרוב התבשיל יבש, אף שיש בו קצת רוטב, כגון בשר ודגים אורז ותפוחי אדמה, וכיו"ב, אבל אם היה רוב התבשיל רוטב, אסור לחממו בשבת על הפלאטה. שיש דין בישול אחר בישול בלח.

ג. אף על פי שמותר להשהות תבשיל שנתבשל כמאכל בן דרוסאי על גבי כירה שיש בה גחלים, וכיוצא בזה, מכל מקום אם היא מכוסה בבגדים, אף על פי שאינם מוסיפים הבל מחמת עצמן, אע"פ כן כיון שהאש שתחתיו גורמת תוספת הבל, יש אוסרים, ויש מתירים, וכן המנהג להקל.

הגאון רבי גדעון שניאור שליט"א
רב ק"ק יפה נוף - בית הכרם ירושלים

"הללויה הללו עבדי ה', הללו את שם ה'".

בסילודין וחרדת קודש, ובסייעתא דשמיא, בא אני לכתוב מעט מילין על מרן מלכא, ריש"א עילאה, ריש"א דדהבא, חסידא קדישא ופריש"א, אבן הראשה, היש"א ברכה, קודש הקדשים נזר ישראל ותפארתו, אדמו"ר ר' ישראל אביחצירא, סידנא בבא סאלי זצוק"ל זיע"א. אמנם אין מי שיכול לשרטט קוים לדמותו של מלאך האלקים. וזאת מאחר ואין בידינו אמות מידה להעריך ולאמוד את גובה קומתו ועוצמתו הרוחנית הנצחית!

אך אף רצונו של חי החיים, ממ"ה הקב"ה, שנעסוק בכבודם של הצדיקים, נהללם ונשבחם. וברק ב"ה נאיר את חיינו במספר אלומות אור, וע"י העיסוק בהנהגותיהם הנשגבות, ופעולותיהם הכבירות של קדושי עליון - נחזק עצמינו בדביקות מופלאה בהי"ת, וניטע בליבנו יראה שמים טהורה, מוחשית, שורשית ואמיתית!

בגמ' במסכת תענית כ"ד, ב מובא: אמר רב יהודה אמר רב: בכל יום ויום בת קול יוצאת ואומרת, כל העולם כולו ניזון - מתפרנס בשביל חנינא בני, וחנינא בני עצמו, דיו בקב חרובים מערב שבת לערב שבת. ע"כ. פירש רבינו היעב"ץ שבכל דור יש צדיק כדוגמת ר' חנינא בן דוסא, ועליו יוצאת הבת קול ומכרזת, שכל העולם ניזון ומתפרנס בשבילו, וחי ומתקיים בזכותו, בכל הדורות בכל יום ויום!

וביאר גאון עוזינו ותפארתנו, הגר"ח זיע"א בבן יהוידע בשם ראשונים, ש"שבביל" - כלומר: כל העולם כולו ניזון דרכו של ר' חנינא, היינו השביל והצינור שדרכו יורד השפע לעולם כולו, וזהו דוקא משום שר' חנינא די לו בקב חרובים - שאז אין קטרוג על ריבוי השפע היורד דרכו, כיון שהתנא הקדוש ר' חנינא, אינו נהנה בעצמו משפע זה אלא מסתפק במועט ביותר. והנה, כל מתבונן נבהל מעוצמת ההקבלה להנהגתו בקודש הקודש של אדמו"ר סידנא בבא סאלי זיע"א! למרות הנהגת הרחבות המלכותית, השפע והעשירות שסביבו, ברק הוא - בעצם הסתיר את סיגופיו ותעניותיו הרצופות והמבהילות! כל ימי שני וחמישי לא סעד אלא בלילה, בשבועות השובבי"ם צם כל ימי השבוע! גם בימים שבין ט"ו באב ליום הכיפורים! כל שבועות חודש אלול! כמובן מלבד השבתות והמועדים שבאמצעם, ?? סידנא בבא סאלי זיע"א סעודת "מלוה מלכה" שהיתה האחרונה בטרם יחל "בתענית ההפסקה" ממוצאי שבת עד לליל שבת הבאה, לא כללה מעבר לשיריים של חלה מסעודות השבת, טבולות בכוס תה, כפי שסיפר נכדו האדמו"ר דוד חי אביחצירא שליט"א, והיה זה די והותר עבור הצדיק זיע"א!

הנהגת הרחבות היתה גם בסעודות שערך הצדיק זיע"א לכבודם של הצדיקים, הררי מזון נערמו על השלחן! הצדיק זיע"א מגיש לאורחים מזון ומגדנות, ומפציר בהם לאכול ולשתות, והנה הצלחת של הצדיק נשארה מלאה, וצלחותיהם של האורחים ריקות... כל העולם כולו ניזון בשביל ר' חנינא בני, ור' חנינא עצמו - די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת!

הגמ' מסכת ברכות לב/א מביאה ברייתא שבה מסופר: מעשה במקום אחד שהיה שם ערוד והיה מזיק את הבריות, באו והודיעו לו לר' חנינא בן דוסא, שיש שם ערוד שמזיק, אמר להם: הראו לי את חורו של הערוד שמשם הוא יוצא, הראוהו את חורו, נתן ר' חנינא בן דוסא את עקבו על החור, ויצא הערוד ונשכו לר' חנינא בן דוסא, ומת אותו ערוד, ונטל ר' חנינא את הערוד המת על כתיפו, והביאו לבית המדרש, אמר להם: ראו בני! אין הערוד ממת את האדם בנשיכתו, אלא החטא הוא זה שממת אותו! וכאשר אין לאדם חטא, גם נשיכת ערוד אינה יכולה להרוג אותו! באותה שעה אמרו, אוי לו לאדם שפגע בו ערוד, ואוי לו לערוד שפגע בו ר' חנינא בן דוסא!

והנה הקשו המפרשים: הלא אסור לאדם שיכניס עצמו למקום סכנה, ותרץ העיון יעקב: שר' חנינא בן דוסא היה מובטח בעצמו שתהא הצלת החבים על ידו, לכן הכניס רגלו לחורו של הערוד, ולהציל את הרבים על ידו.

ומבהיל לראות שבדיוק כך נהג ופעל סידנא בבא סאלי זיע"א! כידוע, גדרי הקדושה והטהרה, שנהג הצדיק זיע"א בעצמו, אין ביכולתנו להכיל מושגים אלו! המקוה ששימש את הצדיק זיע"א בתאפילת, היה חפירה עמוקה שבחצר הבית, תשעים ואחת מדריגות גבוהות הובילו אל נביעת המים הקרים - שלעיתים הגיעו לדרגת קיפאון של ממש, אך הצדיק היה יורד אל המקוה, כשהוא סופר ומונה המדריגות, ומכוין בהם כוונות טמירות, וכשבא גופו הטהור במים הקפואים, היה טובל בהם פעם ועוד פעם, וגם בגיל זקנה מופלג, העיד על עצמו "מעולם לא ניצחני הקור"!

וכך העיד גם דודי הקוה"ט, המנורה הטהורה, זכה וברה, גדול תלמידיו של הצדיק, האדמו"ר

השבוע נטמן בירושלים אחד מזקני וגאוני הדור סבא דמשפטים הדיין המפורסם הגאון האדיר רבי יהושע מאמאן זיע"א

הבאנו כאן כמה מילים קצרות שאמר מורנו הרב שליט"א בשיעורו השבועי ביום ראשון בבית הכנסת 'מוסיוף':

חזרנו עכשיו מההלוייה של הגאון הצדיק רבי יהושע ממון זצ"ל שהיה גאון עצום, זכיתי להיות אצלו בחודש חשוון האחרון, ונתן לי שנים מספריו ובירכני, ברוך ה' זכיננו. יש הרבה מה לדבר דיברו וידברו בעז"ה, היה זקן בן מאה שנה נולד ביא' בטבת תרע"ח ועד סוף ימיו היה מתפלל כמו אחד שמתחיל להתפלל, היה בא מוקדם שם סידור לפניו ומתחיל להתפלל אחוזו ברעפי קודש,

ומתלהב, לא ממהר אלא יושב ומשתפך לפני קונו, והיה מאריך כמו ילד שמתפעל כשמתחיל ובכזו תמימות, פעם הסתכלתי עליו בתפילה, אפשר להתחשמל. איזה להט איזו התלהבות ודבקות, איך מתחיל מילה מילה, וכשאמר קריאת שמע זה נראה כאילו עומד למות כולו אחוזו שרעפים. ועד זמנו האחרון (גיל מאה) אומרים שהיה בא שעה לפני התפילה כחסידיים הראשונים, ועם כל זאת שהיה אדם חשוב וגדול וראב"ד במרוקו, והיה לו מלכות גדולה שם ובא לארץ הקודש מאיזה סיבות, וגם כאן נעשה אב"ד ורב עיר (נהריה), אבל התפילה נשארה אותה תפילה, ועל התפילה אפשר לקנאות בו. כי בתורה ב"ה יש הרבה, אבל בתפילה אין כל כך בנמצא כמוהו. ה' זכנו לקבל במהרה פני משיח צדקנו וימיתק מעלינו כל הדינים והצרות אמן.

ת.נ.צ.ב.ה.

ר' יחיא שניאור זצוק"ל, כי בעת שסבא דמשפטים, מרן ר' מסעוד אביחצירא זיע"א, אביו של בבא סאלי, היה מוטל על ערש דוי, הצטרף ר' יחיא לבבא סאלי לשאת תפילה בבית הכנסת להחלמתו, ובדרכם נכנסו לטבול במקוה, אך הכפור והצינה היו עצומים, והמים התכסו בשכבת קרח, ובבא סאלי לא נרתע, שבר את גדלי הקרח, נפצע עד זוב דם, ורד לטבול, וגם שכנע את תלמידו הצדיק לנהוג כמותו...

עוד סופר: שבאחד הימים כאשר הלך עם שמשו לטבול במקוה, יצא אדם מהמקוה כשכולו מבועת וכמעט שניטל הדיבור מפיו, וסגר את דלתות המקוה, ובידיים ורטטות תלה את המנגעול על הבריית, וסיפר שראה נחש צפע אימתני המטיל במקוה, הורה לו הצדיק שיתן לו את המפתח של המקוה, בתחילה סירב האיש פן ינזק הצדיק מהנחש, נכנס למקוה בגפו, הורה לשמש שיסגור הדלת בעדו, ולאחר כמה דקות דפק הצדיק על הדלת וקרא לו שיתפתח! כשפתח ראה שהצדיק ניצב בפתח, כשבת שחוק על פניו, ועל המקל של הצדיק תלוי הנחש כשאינו בו רוח חיים... נתן הצדיק את מקלו לשמש, והורה לו להסתובב בכל העיר כדי שכל היהודים יראו את הנחש המת! כמו כן ביקש להודיע ברבים, כל אשר ילך לטבול, מובטח לו שכל רעה ונזק לא ימצאוהו שם! כי איי נחש שפגע בסדנא בבא סאלי זיע"א!

במשנה ברכות לד/א מובא: אמרו עליו על ר' חנינא בן דוסא, שהיה מתפלל על החולים שיתרפאו, ולאחר תפילתו היה אומר: זה חי - יחיה, וזה ימות. אמרו לו: מנין אתה יודע האם החולה יחיה או לא? השיב ר' חנינא בן דוסא אם שגורה תפילתי בפיו, יודע אני שהוא מקובל, ואם לא היתה תפילתי שגורה בפיו, יודע אני שהוא מטורף. ע"כ. סיפר לי מו"ר חמי, ועט"ר, הגה"צ ר' דניאל גנסיא שליט"א, שהנה באחד הימים הגיע ראש הישיבה הגר"נ טולידאנו זצ"ל לנתיבות וביקש מתלמידו, שכעת הוא קרוב - חתן של הנכדה, שיתלוה אליו, ויכנס עימו אל הרב, כיון שאברך מהישיבה חלה ל"ע במחלה, לבקש מהצדיק שיפעל לרפואתו, ואכן מיד נכנס הרב גנסיא שליט"א אל הרבנית, ואמר לה שראש הישיבה הוא נכדו של ר' ברוך טולידאנו זצ"ל, והרבנית הודיעה זאת לצדיק, ובשומעו זאת קם סידנא בבא סאלי ממיטתו, עמד לכבודו, וקבלו בכבוד גדול, והורה להם לשבת ליד שלחנו, מרחק של כמטר מהצדיק, וביקש שיגישו כיבוד לשלחן, ואמר להם לברך, וכך עשו, ואז אמר ראש הישיבה לצדיק, שיש אברך שחלה ל"ע, ומבקש ברכה לרפואתו, ביקש הצדיק בקבוק מים, הצדיק לקחו והניחו בחיקו, הוריד את הראש והתרכז בעצמו, והם שותקים ומסתכלים בהתרגשות, לפתע החזיר הצדיק את הבקבוק לשלחן והחל לספר כי הבעל שם טוב זיע"א, לא היה עושה ניסים ונפלאות רק בעת לימודו ותפילתו, אלא אפילו בזמן אכילתו היה מתקן תיקונים עצומים, ופועל ישועות בקרב הארץ, ולכן עוודם לקחת שוב מהמאכלים שבשולחן ויברכו עליהם, ושוב הצדיק לקח את הבקבוק והתרכז במשך כחצי דקה, ושוב החזיר את הבקבוק לשלחן, וסיפר להם, שבהיותו בגיל 78 חלם את אחיו הקוה"ט, עטרת ראשנו, ר' דוד אביחצירא זיע"א והודיע לו שהוא יזכה לראות את המשיח! ולשנה אחרת שוב בא אלי אחי בחלום ואמר לי שאזכה לראות פני המשיח, ובשנה השלישית שוב ראיתי את אחי בחלום ושאלתי אותו: האם זה נכון שאזכה לראות משיח צדקנו? ואמר לי, כן! אתה תזכה!

ואז - בפעם השלישית, שוב לקח הצדיק את בקבוק המים והתרכז, ואז הניח הבקבוק חזרה?? על השלחן, בלא אומר ובלא דברים. קמו ויצאו מחדרו של הרב, לאחר צאתם מבית הצדיק, שאל ראש הישיבה את תלמידו שליט"א: תגיד, האם כך נוהג הרב תמיד לקחת את הבקבוק מספר פעמים? הרב גנסיא שליט"א הבין היטב את תחושתו של ראש הישיבה, ולא אמר בפירוש שמעולם לא ראה שהצדיק לקח הבקבוק שלשה פעמים, אך היה ברור לרב ולתלמידו, שהפעם תפילת הצדיק אינה שגורה בפיו... ואכן כעבור מספר ימים אותו אברך שבק חיים.

הרבנית סיפרה שהצדיק אמר לה כי זכה לראות פני משיח צדקנו! ואכן עלה לגנזי מרומים רק לאחר שזכה לראות משיח צדקנו.

יהי רצון שזכות סדנא בבא-סאלי, רבינו ישראל אביחצירא זצוק"ל, הקב"ה יבטל מעלינו כל גזירות קשות ורעות, - ויצילנו מכל חולי ומחלה, כל פגע ונגע, ויגזור עלינו גזירות טובות, ולא ישמע שוד ושבר בגבולינו - ויהיה שלום ושלחה בארמנותינו, ונסו יגון ואנחה - והיתה הרוחה וישועה, עד כי יבא שילה, יראו ישרים וישמחו - יחיו כדגן ויפרחו, "מי יתן מציון ישועות ישראל, בשוב ה' שבות עמו, יגל יעקב, ישמח ישראל".

המצפה לישועות ישראל - ובא לציון גואל - ולבנין אריאל,

יצא והופיע לאור עולם בס"ד מהדורא שניה של הספר היחיד במינו פרי מחמדיו

מלא ידיו מברכות

בו כוללים כל עניני ט"ו בשבט

מאת הגאון האדיר הרב אלעזר זאב רז שליט"א

הלכות והנהגות בקודש	עניני ברכות
חידושי הלכה	חידושי אגדה
סגולות	דברי קבלה

בתוספת סדר הלימוד לליל ט"ו בשבט
בצורה מדויקת ומפוארת

להשיג בחנויות הספרים, ובמוקדי ההפצה:

מרכז: 052-764-7844 | בית שמש: 058-442-8266 | ירושלים: 052-764-7188

להזמנת מורנו הגאון הרב אלעזר זאב רז שליט"א

לשיעורים בכל רחבי הארץ

ניתן לפנות ל: 052-7647188